

RAADSVOORSTEL

20R.00911

Indiener: College van burgemeester en wethouders

Datum: 13 oktober 2020

Portefeuillehouder(s): Wethouder Becht

Portefeuille(s):

Contactpersoon: S. Sneep

Tel.nr.: 8289

E-mailadres: sneep.s@woerden.nl

Onderwerp:

Plusscenario nieuwbouw Wilhelminaschool

Samenvatting:

Wij stellen de raad voor om extra financiële middelen beschikbaar te stellen om het nieuwbouwplan voor de Wilhelminaschool aan de Oostsingel 4 duurzamer (Energie Neutraal) en toegankelijker (Inclusie) te kunnen maken dan wettelijk is voorgeschreven. Ook het schoolbestuur draagt aan deze extra maatregelen bij.

Gevraagd besluit:

1. Ten laste van het begrotingssaldo een extra krediet van € 22.000 voor duurzaamheid en van € 25.000 voor "In Woerden doet iedereen mee" (inclusie) beschikbaar te stellen als bijdrage aan het plusscenario nieuwbouw Wilhelminaschool.
2. De hieraan verbonden jaarlijkse kapitaallasten af te schrijven in 42 jaar en te verwerken in de begroting 2024.

Inleiding

Waarom wordt dit voorstel nu voorgelegd?

Eind mei 2020 hebben wij voor het nieuwbouwplan van de Wilhelminaschool een taakstellend budget van € 3.772.000 beschikbaar gesteld (*). Het schoolbestuur – Stichting SPCO Groene Hart – is bouwheer voor dit project.

Het plan is een uitwerking van het door uw raad op 4 oktober 2018 vastgestelde Integraal Huisvestingsplan 2019-2033 voor Primair en Voortgezet onderwijs (IHP) en de hierop volgende Vaststellingsovereenkomst Onderwijshuisvesting van 1 januari 2019. In deze overeenkomst hebben wij binnen de kaders van het IHP wederzijdse (financiële) afspraken met de schoolbesturen gemaakt over de vernieuwing van alle ruim 30 schoolgebouwen in de komende 40 jaar.

In de meerjarenraming zijn de uitgaven voor de vernieuwing van de onderwijshuisvesting gebaseerd op het zgn. *basisscenario*. Dit scenario gaat uit van het wettelijk geformuleerde kwaliteitsniveau, aangevuld met het in het IHP afgesproken Woerdense kwaliteitsniveau, dat iets hoger ligt dan de landelijke normen van de VNG.

Op basis van de coalitiebesprekingen uit 2018 zijn in de Vaststellingsovereenkomst op verzoek van uw raad ook afspraken gemaakt over een optioneel *plusscenario*. In dit kader beoordelen wij voor ieder nieuwbouw- of renovatieproject aan de hand van een businesscase of het zinvol is om uw raad een budgetvoorstel te doen om bovenwettelijke ambities te kunnen realiseren. Concreet gaat het om

niet-wettelijk verplichte uitgaven rond duurzaamheid en “In Woerden doet iedereen mee” (inclusie). Afgesproken is ook dat investeringen die in dit kader voor rekening van de gemeente komen, niet ten laste van de bestaande onderwijshuisvestingsbudgetten worden gebracht, maar aanvullend wordt gedekt.

In het nu voorliggende advies doen wij u een voorstel voor het plusscenario voor de Wilhelminaschool. Omwille van de voortgang van het project is het wenselijk dat de keuze voor het plusscenario nu valt; een koppeling met het traject van de jaarlijkse kader- of voorjaarsnota ligt daarom niet voor de hand. Het besluitvormingstraject loopt parallel aan het ontwerpproces van de school en heeft geen invloed op de doorlooptijd van dit proces, als uw besluit voor 1 januari 2021 genomen kan worden.

(*) Het plan voorziet in een 10-klassig schoolgebouw van 1458 m² voor 250 leerlingen in twee bouwlagen op de huidige locatie aan de Oostsingel 4. Aanvullend geven wij later dit jaar een beschikking af voor de plaatsing van tijdelijke lokalen, die nodig zijn tijdens de bouwperiode van ongeveer 1,5 jaar. Over de gewenste locatie voor de noodlokalen zijn wij momenteel nog met het schoolbestuur in gesprek.

Participatieproces

Hoe is dit voorstel tot stand gekomen

De aan dit voorstel ten grondslag liggende businesscase kwam tot stand op initiatief van de bouwheer en is in workshopverband voorbereid samen met een Stuurgroep, waarin de gemeente ambtelijk vertegenwoordigd is. De businesscase maakt onderdeel uit van het door de bouwheer opgestelde - en door ons college vastgestelde - Beheersplan (Plan van Aanpak). Dit Beheersplan vormt onder meer ook de basis voor het eerdergenoemde taakstellende budget dat beschikbaar gesteld is.

Samenwerking met andere gemeenten

Niet van toepassing.

Wat willen we bereiken?

Toepassing van het plusscenario draagt bij aan de ambities van school en gemeente rond duurzaamheid en “In Woerden doet iedereen mee”. Met de maatregelen die in het kader van het plusscenario worden genomen, sorteren wij bovendien voor op landelijke ontwikkelingen en de te verwachten wettelijke maatregelen op deze beleidsterreinen. Op deze manier wordt een toekomstbestendig schoolgebouw neergezet, dat duurzamer en toegankelijker is dan op dit moment op grond van de wettelijke eisen is voorgeschreven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om dit te bereiken stellen wij na overleg met de bouwheer voor:

- a. dat de bouwheer aanvullend investeert in duurzaamheid (onderdelen *energie* en *gezondheid*);
- b. dat de gemeente aanvullend investeert in zowel duurzaamheid (onderdeel *milieu*) als “In Woerden doet iedereen mee” (onderdeel *gebruikerskwaliteit*);

Daarnaast besteed de bouwheer aandacht aan de *toekomstwaarde* van het gebouw (geen extra investering nodig).

Met de duurzaamheidsmaatregelen kan het gebouw worden opgewaardeerd van een Bijna Energie Neutraal Gebouw (BENG; wettelijk verplicht vanaf 1 januari 2021) naar een Energie Neutraal Gebouw (ENG; datum wettelijke verplichting nog niet bekend).

Genoemde onderdelen lichten wij hierna kort toe.

Duurzaamheid, onderdeel energie (aanvullende investering bouwheer)

Het plaatsen van extra zonnepanelen, waarmee een belangrijke bijdrage geleverd wordt aan ENG.

Duurzaamheid, onderdeel gezondheid (aanvullende investering bouwheer)

Het aanbrengen van screens die bij een hoge zon- en/of windintensiteit automatisch en centraal naar beneden gaan. Dit systeem reduceert de opwarming van (groeps)ruimten en beperkt de noodzaak om te koelen. Per groepsruimte kan het systeem worden overruled.

Duurzaamheid, onderdeel milieu (aanvullende investering gemeente)

Het doorspoelen van het sanitair met regenwater.

“In Woerden doet iedereen mee”, onderdeel gebruikerskwaliteit (aanvullende investering gemeente)

Het aanbrengen van brede en automatisch bedienbare toegangsdeuren, een ruimere (platform)lift en het – per verdieping – drempelloos bouwen. Het gebouw wordt hierdoor beter toegankelijk voor leerlingen, ouders en personeel met een beperking.

Toekomstwaarde (geen aanvullende investering nodig)

Daarnaast wordt in het ontwerp van de architect expliciet aandacht besteed aan de toekomstige uitbreidbaarheid van het gebouw met maximaal 10%.

Argumenten

1. *Ten laste van het begrotingssaldo een extra krediet van € 22.000 voor duurzaamheid en van € 25.000 voor “In Woerden doet iedereen mee” (inclusie) beschikbaar te stellen als bijdrage aan het plusscenario nieuwbouw Wilhelminaschool, want*
 - 1.1 deze bedragen zijn nodig op grond van de ramingen die zijn opgenomen in het vastgestelde Beheersplan (Plan van Aanpak);
 - 1.2 het plusscenario valt buiten de financiële afspraken die per 1 januari 2019 met de 10 schoolbesturen in Woerden zijn gemaakt in het kader van IHP en Vaststellingsovereenkomst;
 - 1.3 met de investering dragen wij bij aan onze ambities rond duurzaamheid en “In Woerden doet iedereen mee” (inclusie);
2. De hieraan verbonden jaarlijkse kapitaallasten af te schrijven in 42 jaar en te verwerken in de begroting 2024, want
 - 2.1 voor nieuw te bouwen scholen in permanente bouwaard is in het IHP een afschrijvingstermijn van 42 jaar is overeengekomen;
 - 2.2 de oplevering en ingebruikname van het nieuwe schoolgebouw staat gepland voor begin 2023.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

1. *Ten laste van het begrotingssaldo een extra krediet van € 22.000 voor duurzaamheid en van € 25.000 voor “In Woerden doet iedereen mee” (inclusie) beschikbaar te stellen als bijdrage aan het plusscenario nieuwbouw Wilhelminaschool, maar*
 - 1.1 hiermee wordt waarschijnlijk een trend gezet voor de volgende ruim 30 scholenbouwprojecten, die zich op grond van IHP en Vaststellingsovereenkomst de komende 40 jaar aandienen;
 - 1.2 aansluitend op het project Strategische Heroriëntatie vindt in overleg met de schoolbesturen een (vervroegde) herijking plaats van IHP en/of Vaststellingsovereenkomst, die mogelijk mede van invloed kan zijn op het werken met een plusscenario;
 - 1.3 het ontwerpproces van de school laat ook toe dat u desgewenst kunt volstaan met een bijdrage aan hetzij alleen het plusscenario duurzaamheid (milieu; € 22.000), hetzij alleen het plusscenario “In Woerden doet iedereen mee” (inclusie; € 25.000);
 - 1.4 het ontwerpproces van de school laat ook toe dat u kiest voor een verdergaand scenario voor duurzaamheid, waarbij sprake is van zoveel mogelijk opvang van regenwater op het dak in een eigen buffer. Naast het doorspoelen van het sanitair met regenwater, wordt in dit scenario ook de druk op het openbaar riool verlaagd en vindt passieve koeling plaats door het creëren van een waterbassin, waarmee bovendien een extra isolerende werking van de dakconstructie wordt bereikt. De investeringskosten voor dit onderdeel bedragen € 180.000; wij stellen dit scenario echter niet voor, enerzijds om financiële redenen, anderzijds om risico's met een innovatieve dakconstructie uit te sluiten.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

Op grond van wet en jurisprudentie mag de school (bouwheer) alleen investeren in onderdelen met een terugverdientijd, waaronder de voorgestelde investeringen in Energie (zonnepanelen) en Gezondheid (screens). Hieruit volgt dat de school juist niet mag investeren in onderdelen waarmee de school geen exploitatievoordeel kan behalen, waaronder de voorgestelde investeringen in Milieu (doorspoelen sanitair) en Gebruikerskwaliteit ("In Woerden doet iedereen mee/inclusie").

Voor het plusscenario Wilhelminaschool is het volgende investeringsschema opgezet.

	Investering bouwheer	Investering gemeente
Duurzaamheid (energie/zonnepanelen)	€ 51.000	
Duurzaamheid (gezondheid/screens)	€ 7.500	
Duurzaamheid (milieu/doorspoelen sanitair)		€ 22.000
In Woerden doet iedereen mee (inclusie)		€ 25.000
Toekomstwaarde (uitbreidbaarheid gebouw)	€ nihil	€ nihil

Hieruit volgt dat de bouwheer zelf € 58.500 investeert uit eigen middelen en dat voor rekening van de gemeente komt een investering van in totaal € 47.000.

Conform afspraak in het IHP wordt genoemd bedrag van € 47.000 afgeschreven in 42 jaar.

Bij een rentepercentage van 2% en een afschrijving in 42 jaar bedragen de afschrijvingslasten in het eerste jaar (2024):

- bij een investering van € 22.000 in duurzaamheid: € 779,18;
- bij een investering van € 25.000 in "In Woerden doet iedereen mee: € 885,43.
- bij een investering van in totaal € 47.000 derhalve: € 1664,61.

Bij een investering van € 180.000 in duurzaamheid (alternatief) bedragen de afschrijvingslasten in het eerste jaar € 6.375,11.

De investering heeft betrekking op begrotingsprogramma 5.

Communicatie

Wij stellen de bouwheer mondeling (via de Stuurgroep) en schriftelijk van uw besluit op de hoogte.

Vervolgproces

De bouwheer draagt zorg voor de uitwerking van uw besluit in het ontwerp- en bouwproces.

Het nieuwe schoolgebouw wordt naar verwachting begin 2023 opgeleverd.

Het proces rondom het beschikbaar komen van gelden voor een plusscenario wordt samen met de schoolbesturen geëvalueerd tijdens de eerstvolgende herijking van het Integraal Huisvestingsplan. Deze herijking volgt op het recente besluitvormingstraject rond de Strategische Heroriëntatie.

Bevoegdheid raad:

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van zowel het Primair als het Voortgezet Onderwijs op grond van:

- artikel 91 van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO),
- artikel 89 van de Wet op de Expertisecentra (WEC) en
- artikel 76b van de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO).

De uitvoering van deze drie wetten is opgedragen aan ons college en wordt door ons als een samenhangend geheel beschouwd.

Uw raad is bevoegd om over dit voorstel een besluit te nemen op grond van
- artikel 160 lid 1 onder b en artikel 192 Gemeentewet (wijziging begroting).

Bijlagen:

1. Raadsbesluit (20R.00912).
 2. Integraal Huisvestingsplan 2019-2033 voor Primair en Voortgezet Onderwijs (18.007579).
 3. Vaststellingsovereenkomst Onderwijshuisvesting van 1 januari 2019 (18.020085).
-

Het college van burgemeester en wethouders,

Drs. M.H.Brander
Gemeentesecretaris (wnd.)

V.J.H. Molkenboer
Burgemeester